

Groep 1/2

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
	<p><u>Centrale idee:</u> Door relaties te leggen met anderen en de omgeving leren mensen zichzelf kennen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Iedereen staat in relatie tot een ander. - Iedereen staat in relatie tot de omgeving. - Iedereen leert zichzelf kennen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verantwoordelijkheid, verbinding, perspectief</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Identiteit samenhorigheid</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Mensen gebruiken symbolen om te communiceren.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Een symbool heeft een betekenis. - Verschillende maatschappijen gebruiken verschillende symbolen. - Kinderen leren door de tijd heen symbolen te gebruiken.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, verbinding, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Overeenkomst, verschillen, patronen</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Organismen hebben behoeften om te groeien en te overleven.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Organismen hebben verschillende vormen. -Organismen hebben verschillende behoeften. - De mens speelt een rol in het voortbestaan van organismen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verantwoordelijkheid, verandering</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Systeem, cyclus</p>		<p><u>Centrale idee:</u> Het onderzoeken van krachten en natuurlijke verschijnselen leidt tot nieuwe ontdekkingen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Er zijn krachten en natuurverschijnselen. -Bij onderzoek naar krachten en natuurverschijnselen gebruikt de mens kritisch denken. -Het begrip van de wereld is altijd in ontwikkeling</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Vorm, functie, verandering, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u></p>

Groep 3

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Door het ontwikkelen en gebruiken van regels ontstaat een organisatie of structuur.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Regels bieden een structuur om je doel te bereiken. -Door het afspreken van regels kan een gemeenschappelijk doel bereikt worden. -Dieren hebben gemeenschappelijke regels om hun doel te bereiken.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, verantwoordelijkheid, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Organisatie, vergelijken, regels, doel, structuur</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De gezondheid van je lijf is afhankelijk van verschillende factoren.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Door signalen af te geven laat je lijf weten hoe het zich voelt. -Een gezonde leefstijl is een factor waarmee we kunnen bijdragen aan een gezond lichaam</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Vorm, oorzaak, reflectie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Gezondheid, veiligheid, ziekte, lijf, genezen, invloed</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Door verschillende vormen van communicatie te gebruiken leggen we op meerdere manieren uit wat we bedoelen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Het gebruik van non-verbale communicatie vereist kennis en oefening</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Perspectief, functie, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Non-verbaal, boodschap, emotie, expressie, cultuur, communicatie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Het gedrag van de mens heeft gevolgen voor de omgeving.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Afval kent meerdere verschijningsvormen. -De hoeveelheid afval in de leefomgeving bepaalt de kwaliteit van leven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verbinding, oorzaak, verantwoordelijkheid</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Leefomgeving, invloed, gevolg, voedsel</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Mensen gebruiken tijdsaanduidingen om volgorde te bepalen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Om een dag te structureren gebruiken we tijd. -Uitvindingen van mensen kenmerken de geschiedenis.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Tijd, verleden, heden, toekomst, volgorde, uitvinden, verloop, structuur</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De hemellichamen bepalen het ritme op aarde.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Door het draaien van de aarde ontstaan de verschillende kenmerken van dag en nacht. -De stand van de aarde ten opzichte van de zon beïnvloedt het ritme van het leven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Oorzaak, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Licht-donker, koud-warm, dag-nacht, hemellichaam, schaduw, ruimte, seizoenen</p>

Groep 4

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Door het ontwikkelen en gebruiken van regels ontstaat een organisatie of structuur.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Regels bieden een structuur om je doel te bereiken. -Door het afspreken van regels kan een gemeenschappelijk doel bereikt worden. -Dieren hebben gemeenschappelijke regels om hun doel te bereiken.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, verantwoordelijkheid, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Organisatie, vergelijken, regels, doel, structuur</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De gezondheid van je lijf is afhankelijk van verschillende factoren.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Door signalen af te geven laat je lijf weten hoe het zich voelt. -Een gezonde leefstijl is een factor waarmee we kunnen bijdragen aan een gezond lichaam</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Vorm, oorzaak, reflectie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Gezondheid, veiligheid, ziekte, lijf, genezen, invloed</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Door verschillende vormen van communicatie te gebruiken leggen we op meerdere manieren uit wat we bedoelen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Het gebruik van non-verbale communicatie vereist kennis en oefening</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Perspectief, functie, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Non-verbaal, boodschap, emotie, expressie, cultuur, communicatie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Het gedrag van de mens heeft gevolgen voor de omgeving.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Afval kent meerdere verschijningsvormen. -De hoeveelheid afval in de leefomgeving bepaalt de kwaliteit van leven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verbinding, oorzaak, verantwoordelijkheid</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Leefomgeving, invloed, gevolg, voedsel</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Mensen gebruiken tijdsaanduidingen om volgorden te bepalen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Om een dag te structureren gebruiken we tijd. -Uitvindingen van mensen kenmerken de geschiedenis.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Tijd, verleden, heden, toekomst, volgorde, uitvinden, verloop, structuur</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De hemellichamen bepalen het ritme op aarde.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> -Door het draaien van de aarde ontstaan de verschillende kenmerken van dag en nacht. -De stand van de aarde ten opzichte van de zon beïnvloedt het ritme van het leven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Oorzaak, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Licht-donker, koud-warm, dag-nacht, hemellichaam, schaduw, ruimte, seizoenen</p>

Groep 5

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Mensen ontwerpen en gebruiken systemen om hun leven te organiseren.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mensen ontwerpen systemen om de bevolking tegen het water te beschermen. - Iemand moet de verantwoordelijkheid nemen om de bevolking tegen de nadelen van het water te beschermen. - Men gebruikt structuren om situaties duidelijker te maken en te vereenvoudigen. <p><u>Kernconcepten:</u> vorm, functie, verantwoordelijkheid.</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Structuren, systemen, samenwerking, patronen, veiligheid</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Overeenkomsten en verschillen tussen vroeger en nu maakt zichtbaar waar onze cultuur en dagelijkse handelingen vandaan komen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mensen zoeken oplossingen voor hun (primaire) behoeftes. - Door veel kennis in een samenleving ontstaat een ontwikkeling. - Bevindingen van vroeger maakt hoe we nu leven. <p><u>Kernconcepten:</u> verandering, oorzaak, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Behoeftes, ontwikkeling, samenleving, kennis, oplossingen, vroeger, bevindingen.</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Door middel van tekeningen en teksten vertellen mensen een verhaal.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De functie van een tekening is het vertellen of het ondersteunen van een verhaal. -Mensen schrijven verhalen vanuit verschillende perspectieven. <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, perspectief</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Verhalen, tekeningen, communicatie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Alle levende organismen zijn afhankelijk van elkaar om te overleven.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle organismen staan met elkaar in verbinding. - Menselijk ingrijpen verstoort de balans in de natuur. - Mensen zijn verantwoordelijk voor het milieu. <p><u>Kernconcepten:</u> Verbinding, verantwoordelijkheid, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> milieu, balans, afhankelijkheid, organismen</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Migratie is een gevolg van primaire behoeftes.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De omstandigheden en behoeften van de mens en dier is de oorzaak van migratie. - Een nieuwe omgeving zorgt voor impact en vraagt om verandering. <p><u>Kernconcepten:</u> oorzaak, verandering</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Impact, dieren, mensen, migratie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Specifieke condities zorgen er voor dat leven op aarde mogelijk is.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De opbouw van ons zonnestelsel zorgt voor cycli op aarde waardoor leven mogelijk is. - Klimaatzones worden bepaald door de stand van de aarde ten opzichte van de zon. - De samenhang tussen klimaat en landschap bepaalt welk organisme er leeft. <p><u>Kernconcepten:</u> oorzaak, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Klimaat, cycli, leven, landschappen</p>

Groep 6

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Mensen ontwerpen en gebruiken systemen om hun leven te organiseren.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Mensen ontwerpen systemen om de bevolking tegen het water te beschermen. - Iemand moet de verantwoordelijkheid nemen om de bevolking tegen de nadelen van het water te beschermen. - Men gebruikt structuren om situaties duidelijker te maken en te vereenvoudigen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> vorm, functie, verantwoordelijkheid.</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Structuren, systemen, samenwerking, patronen, veiligheid</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Overeenkomsten en verschillen tussen vroeger en nu maakt zichtbaar waar onze cultuur en dagelijkse handelingen vandaan komen.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Mensen zoeken oplossingen voor hun (primaire) behoeftes. - Door veel kennis in een samenleving ontstaat een ontwikkeling. - Bevindingen van vroeger maakt hoe we nu leven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> verandering, oorzaak, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Behoeftes, ontwikkeling, samenleving, kennis, oplossingen, vroeger, bevindingen.</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Door middel van tekeningen en teksten vertellen mensen een verhaal.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De functie van een tekening is het vertellen of het ondersteunen van een verhaal. - Mensen schrijven verhalen vanuit verschillende perspectieven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, perspectief</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Verhalen, tekeningen, communicatie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Alle levende organismen zijn afhankelijk van elkaar om te overleven.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Alle organismen staan met elkaar in verbinding. - Menselijk ingrijpen verstoort de balans in de natuur. - Mensen zijn verantwoordelijk voor het milieu.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verbinding, verantwoordelijkheid, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> milieu, balans, afhankelijkheid, organismen</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Migratie is een gevolg van primaire behoeftes</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De omstandigheden en behoeften van de mens en dier is de oorzaak van migratie. - Een nieuwe omgeving zorgt voor impact en vraagt om verandering.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> oorzaak, verandering</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Impact, dieren, mensen, migratie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Specifieke condities zorgen er voor dat leven op aarde mogelijk is.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De opbouw van ons zonnestelsel zorgt voor cycli op aarde waardoor leven mogelijk is. - Klimaatzones worden bepaald door de stand van de aarde ten opzichte van de zon. - De samenhang tussen klimaat en landschap bepaalt welk organisme er leeft.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> oorzaak, functie</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Klimaat, cycli, leven, landschappen</p>

Groep 7

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Bestuurlijke systemen geven structuur aan een samenleving en bepalen de mate keuzevrijheid van burgers.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Overal om ons heen zijn systemen te herkennen die bedacht zijn om het leven om ons heen te ordenen. - Een overheid maakt gebruik van een systeem om haar land te besturen - De burger heeft invloed op het bestuurlijk systeem en andersom.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, Perspectief, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Systeem, structuur, samenleving, bestuur, keuzevrijheid</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Je levensstijl wordt gevormd door het maken van bewuste en onbewuste keuzes.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Prikkel worden door het zenuwstelsel verwerkt en omgezet in impulsen - Ons gedrag komt tot uiting door bewuste en onbewuste keuzes die we maken. - Je bent verantwoordelijk voor de consequenties en acties die uit onbewuste en bewuste keuzes voortkomen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verantwoordelijkheid, verbinding, oorzaak</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> levensstijl, (on)bewustzijn, keuzes, gevolgen, prikkels, impuls</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De media gebruikt verschillende strategieën om het denken van de mens te beïnvloeden.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Media zetten wij in op verschillende manieren, als middel om een boodschap over te brengen. - De media draagt bij aan de vorming van ons denken, onze mening en de keuzes die wij maken. - Door zelf kritisch te kijken naar media kan je je eigen verantwoordelijkheid nemen en er actie op ondernemen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Vorm, verantwoordelijkheid, perspectief</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Strategieën, manieren, boodschap, keuzes, media, manipulatie, actie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Ieder mens heeft zijn eigen voetafdruk, die invloed heeft op het uitputtingsproces van onze planeet.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De mens draagt bij aan de uitputting van de aarde op verschillende manieren. - Iedereen heeft zijn eigen voetafdruk - Er zijn meerdere mogelijkheden om je voetafdruk te verkleinen die effect hebben op het uitputtingsproces van de aarde.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, verantwoordelijkheid, oorzaak</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> verspilling, overschot, consumptie, voetafdruk, uitstoot, milieu</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Landschappen worden gevormd door grondsoorten en veranderen door het bestaan van levende organismen (planten, dieren en mensen).</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De natuur om ons heen bestaat uit verschillende landschappen en grondsoorten. - De grondsoort van een gebied bepaalt welk landschap tot uiting komt. - Landschappen en grondsoorten veranderen door de invloed van natuur en het handelen van de mens.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, functie, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Relatie, natuur, invloed, aantasting, landschap, eigenschappen</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Vernieuwende inzichten en uitvindingen in de wetenschap over DNA brengen ethische dilemma's tot stand.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Elk organisme is opgebouwd uit verschillende bouwstenen. - Door wetenschappelijke innovaties kunnen de bouwstenen van organismes veranderd worden (DNA). - Door de innovatie van wetenschap komen er ethische vraagstukken naar boven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Perspectief, verandering, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Bouwstenen, eigenschappen, deling, doorgeven, ethiek, wetenschap, innovaties, organisme, vraagstukken</p>

Groep 8

How we organize ourselves	Who we are	How we express ourselves	Sharing the planet	Where we are in place and time	How the world works
<p><u>Centrale idee:</u> Bestuurlijke systemen geven structuur aan een samenleving en bepalen de mate keuzevrijheid van burgers.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Overal om ons heen zijn systemen te herkennen die bedacht zijn om het leven om ons heen te ordenen. - Een overheid maakt gebruik van een systeem om haar land te besturen - De burger heeft invloed op het bestuurlijk systeem en andersom.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Functie, Perspectief, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Systeem, structuur, samenleving, bestuur, keuzevrijheid</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Je levensstijl wordt gevormd door het maken van bewuste en onbewuste keuzes.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Prikkel worden door het zenuwstelsel verwerkt en omgezet in impulsen - Ons gedrag komt tot uiting door bewuste en onbewuste keuzes die we maken. - Je bent verantwoordelijk voor de consequenties en acties die uit onbewuste en bewuste keuzes voortkomen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verantwoordelijkheid, verbinding, oorzaak</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> levensstijl, (on)bewustzijn, keuzes, gevolgen, prikkels, impuls</p>	<p><u>Centrale idee:</u> De media gebruikt verschillende strategieën om het denken van de mens te beïnvloeden.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Media zetten wij in op verschillende manieren, als middel om een boodschap over te brengen. - De media draagt bij aan de vorming van ons denken, onze mening en de keuzes die wij maken. - Door zelf kritisch te kijken naar media kan je je eigen verantwoordelijkheid nemen en er actie op ondernemen.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Vorm, verantwoordelijkheid, perspectief</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Strategieën, manieren, boodschap, keuzes, media, manipulatie, actie</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Ieder mens heeft zijn eigen voetafdruk, die invloed heeft op het uitputtingsproces van onze planeet.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De mens draagt bij aan de uitputting van de aarde op verschillende manieren. - Iedereen heeft zijn eigen voetafdruk - Er zijn meerdere mogelijkheden om je voetafdruk te verkleinen die effect hebben op het uitputtingsproces van de aarde.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, verantwoordelijkheid, oorzaak</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> verspilling, overschot, consumptie, voetafdruk, uitstoot, milieu</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Landschappen worden gevormd door grondsoorten en veranderen door het bestaan van levende organismen (planten, dieren en mensen).</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - De natuur om ons heen bestaat uit verschillende landschappen en grondsoorten. - De grondsoort van een gebied bepaalt welk landschap tot uiting komt. - Landschappen en grondsoorten veranderen door de invloed van natuur en het handelen van de mens.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Verandering, functie, verbinding</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Relatie, natuur, invloed, aantasting, landschap, eigenschappen</p>	<p><u>Centrale idee:</u> Vernieuwende inzichten en uitvindingen in de wetenschap over DNA brengen ethische dilemma's tot stand.</p> <p><u>Onderzoekslijnen:</u> - Elk organisme is opgebouwd uit verschillende bouwstenen. - Door wetenschappelijke innovaties kunnen de bouwstenen van organismes veranderd worden (DNA). - Door de innovatie van wetenschap komen er ethische vraagstukken naar boven.</p> <p><u>Kernconcepten:</u> Perspectief, verandering, vorm</p> <p><u>Gerelateerde concepten:</u> Bouwstenen, eigenschappen, deling, doorgeven, ethiek, wetenschap, innovaties, organisme, vraagstukken</p>